

Jonas Qvarfordt

Kommunstyrelsen

Yttrande till samråd om ”Viktiga vattenfrågor i Norra Östersjöns vattendistrikt”

Ärende

Danderyds kommun har beretts möjlighet att lämna synpunkter på ett samråd från Vattenmyndigheten i Norra Östersjöns vattendistrikt om ”Viktiga vattenfrågor i Norra Östersjöns vattendistrikt”. Syftet med samrådet är att få en översikt över väsentliga frågor inför arbetet med förvaltningsplan 2021–2027.

I samrådet redovisar Vattenmyndigheten i Norra Östersjöns vattendistrikt de frågor, utmaningar och förutsättningar som bedöms vara viktiga för att förvaltningen av sjöar, vattendrag, kust- och grundvatten ska fungera på ett bra sätt.

Vattenmyndigheten vill ha synpunkter på samrådsdokumenten senast den 1 november 2019.

Kommunledningskontorets förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att överlämna kommunledningskontorets tjänsteutlåtande som svar till samråd om ”Viktiga vattenfrågor i Norra Östersjöns vattendistrikt”.

Bakgrund

Vattenförvaltningsarbetet enligt EU:s ramdirektiv för vatten bedrivs i 6-årscykler där varje cykel avslutas med beslut om förvaltningsplan, miljökvalitetsnormer samt åtgärdsprogram med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning. Under förvaltningscykeln hålls, inför viktiga ställningstaganden och beslut, samråd där alla berörda och intresserade har möjlighet att lämna synpunkter. Som ett delmoment inför framtagandet av förvaltningsplanen ska vattenmyndigheterna enligt vattenförvaltningsförordningen genomföra samråd över en *Översikt över väsentliga frågor för vattenförvaltningen* senast två år innan fastställande av förvaltningsplanen.

Vattenmyndigheten önskar särskilt svar på fem frågor:

Jonas Qvarfordt

1. Har Vattenmyndigheten i Norra Östersjöns vattendistrikt fångat upp de viktigaste vattenfrågorna i samrådshandlingen? Saknas det någon viktig fråga? Eller är det något som borde prioriteras om?
2. Vilka hinder ser ni i arbetet med vattenfrågor? Vilka lösningar ser ni?
3. Vilken samverkan och dialog anser ni behövs i arbetet med vattenfrågor? Vilka behöver samverka och om vad?
4. Hur kan kommande åtgärdsprogram förbättras för att vara mer användbart i ert arbete? Finns det exempelvis delar som behöver förtydligas, i så fall hur? Borde åtgärdsprogrammet vara ännu mer regionalt anpassat än vad det är idag?
5. Övriga synpunkter om vattenförvaltning?

Kommunledningskontorets yttrande

Remissförslaget ger en översiktlig bild över de väsentliga vattenfrågorna inför kommande förvaltningscykel. Remisshandlingen är allmänt hållen och har fångat upp det mesta, även om den inte går in på djupet.

Samrådshandlingen pekar även på ett tydligt sätt på de utmaningar som vi faktiskt har i detta arbete. Exempelvis belyses bristen på lagstöd för att säkra att miljökvalitetsnormerna följs och möjligheten att genomföra åtgärder på ett bra sätt.

Nedan återfinns kontorets förslag till svar på Vattenmyndighetens frågor:

1. *Har Vattenmyndigheten i Norra Östersjöns vattendistrikt fångat upp de viktigaste vattenfrågorna i samrådshandlingen?*

Remisshandlingen har fångat upp det mesta även om den inte går in på djupet.

Saknas det någon viktig fråga? Eller är det något som borde prioriteras om?

Tydligare vägledning till kommuner och samverkansgrupper om hur man skall hantera och göra avvägningar vad gäller miljöföroreningar. I vilka fall är det motiverat att sanera sediment och i vilka fall skall man låta problemen begravas och istället fokusera arbetet på att begränsa ytterligare tillförsel? Är det kostnadseffektivt och säkert samt försvarbart ur ett livscykelperspektiv (deponi av förorenade sediment) att muddra bort förorenade sediment eller ska de överlagras med nya sediment efter hand. Denna överlagring kan dock ta längre tid än miljökvalitetsnormernas tidsram till år 2027. Här behövs tydligare ställningstaganden om vad som krävs/förväntas inom åtgärdsarbetet.

Jonas Qvarfordt

2. *Vilka hinder ser ni i arbetet med vattenfrågor? Vilka lösningar ser ni?*

Spridningen av informationen. Hur kommer det ned till rätt nivå med alla instanser som remitteras och framför allt till kommunnivå? Hur ska det följas upp framöver? En vägledning kring hantering efterfrågas.

En utmaning är att samtliga kommuner i Stockholms innerskärgård behöver arbeta i samma takt då utbytet mellan vattenförekomsterna är mycket stort. Det är troligt att simultana åtgärder på övergripande regional skala är betydligt mer kostnadseffektivt än på lokal kommunal nivå. Det finns i dagsläget ingen som har resurser att samordna och leda detta arbete. Eventuellt skulle länsstyrelserna kunde samordna denna typ av arbete?

3. *Vilken samverkan och dialog anser ni behövs i arbetet med vattenfrågor? Vilka behöver samverka och om vad?*

Mycket ansvar ligger på länsstyrelsen att uppmärksamma vikten av vattenarbetet så att alla aktörer tar sitt ansvar. Det kan handla om mer vägledning, kunskapsspridning och samordning.

En förbättrad koordination behövs mellan kommuner som delar vattenområden med fördel genom länsstyrelsen.

4. *Hur kan kommande åtgärdsprogram förbättras för att vara mer användbart i ert arbete? Finns det exempelvis delar som behöver förtydligas, i så fall hur? Borde åtgärdsprogrammet vara ännu mer regionalt anpassat än vad det är idag?*

Ett tydliggörande kring vad är det som förväntas av kommunerna. Hur vi bör jobba framöver och hur vi kan bryta ned allt till respektive kommun.

Förslaget att skala bort "hypotetisk" information gällande åtgärder i VISS är bra, i nuläget skapar dessa förvirring.

Det är bra om åtgärdsbehoven framgår tydligt som bruttobehov, men det under förutsättning att de stämmer med respektive kommuns/vattensamverkansgrupps bild av situationen. Om slutsatserna skiljer sig åt blir VISS information förvirrande och nedprioriterad. Det är därför mycket viktigt att man i arbetet tar in underlag från till exempel kommuners vattenplaner och samverkansgrupps lokala åtgärdsprogram.

Jonas Qvarfordt

De bindande åtgärderna, behöver ha relevans för respektive vattenförekomst. I dagsläget grupperas större vattenområden ihop inom åtgärdsprogrammet, trots att situationen och åtgärdsbehoven skiljer sig mycket åt. Det är till exempel problematiskt att en vattenförekomst som inom avrinningsområdet har mycket få enskilda avlopp har en åtgärd om ökad tillsyn på enskilda avlopp. Det kan leda till felprioriteringar då man vill säkerställa att man gjort sin "skyldighet".

Tillsynsåtgärder är bra och nödvändiga i det preventiva "åtgärdsarbetet". Men för att få bukt med befintliga problem och nå miljö kvalitetsnormerna inom utsatt tid bör det i åtgärdsprogrammen (för de vattenförekomster där behov finns) framgå att ytterligare, fysiska åtgärder behöver genomföras. Dessa behöver inte specificeras då det är bra om varje kommun äger rätten till att hitta en lösning men bedömt åtgärdsbehov, bör anges.

5. *Övriga synpunkter om vattenförvaltning?*

Under rubrik 5.4 bör man även kommentera att exploatering av redan i anspråkstagen mark i många fall kan förbättra vattenhanteringen och leda till positiv utveckling för såväl samhället som vattenförvaltningen (om det görs på rätt sätt). Exempelvis kan byggnation på en stor asfalterad parkeringsyta ofta leda till mindre och renare dagvatten.

Åsa Heribertson
Kommundirektör

Jonas Qvarfordt
Miljösamordnare

Handlingar i ärendet

1. Tjänsteutlåtande, Yttrande till samråd om "Viktiga vattenfrågor i Norra Östersjöns vattendistrikt"
2. Missiv
3. Samrådsdokument

Expedieras

Länsstyrelsen (beslut och tjänsteutlåtande märks med diarienummer 537-1716-19 och skickas till vattenmyndigheten.vastmanland@lansstyrelsen.se)